

2020-05-29

Sundsvalls kommun
Timrå kommun
Ånge kommun

Hemställan om hantering av särskilda medel från regeringen från och med 2021 för utökad åtagande angående operativ ledning av räddningstjänsten

Direktionen för Medelpads Räddningstjänstförbund (MRF) skriver till ägar kommunerna och hemställer om hantering av särskilda medel från regeringen från och med 2021 för utökad åtagande angående operativ ledning av räddningstjänsten enligt vad som följer nedan.

Av lagrådsremissen *En effektivare kommunal räddningstjänst*, överlämnad till lagrådet den 7 maj 2020, ges ett antal förslag, som om de resulterar i lagstiftning, får direkta konsekvenser för räddningstjänsterna i landet.

Ett av förslagsområdena avser en starkare statlig styrning av kommunernas förebyggande verksamhet och räddningstjänst genom ett nytt nationellt mål för den förebyggande verksamheten, tydligare handlingsprogram samt utökad föreskriftsrätt för Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Ett annat avser en tydligare operativ ledningsorganisation med krav på kommunerna att ständigt upprätthålla en övergripande ledning av räddningstjänsten.

Därutöver ges förslag om förstärkt tillsyn av räddningstjänsten och stöd genom en koncentration till MSB med möjlighet att förelägga kommunerna att avhjälpa brister. Samt också möjligheter för MSB att under vissa förhållanden kunna prioritera och fördela tillgängliga förstärkningsresurser ur ett nationellt perspektiv.

Förslaget om krav på tydligare operativ ledningsorganisation innebär kostnadsökningar för såväl MRF som övriga räddningstjänster i länet. Kostnadsökningarna blir, i förhållande till storleken på räddningstjänstorganisationen, mindre för MRF än för länets övriga räddningstjänster. Anledningen till detta förhållande är att MRF idag har en mer heltäckande operativ ledningsfunktion sett med hänsyn till vilka roller och vilka kompetenser som finns i denna. Funktionen räcker ändå ur flera avseenden inte till för att tillgodose de förväntade lagkraven inom detta område.

2020-05-29

För att stärka den operativa ledningsförmågan som MRF har tillgång till och för att förbundet ska vara en del av en övergripande ledning som klarar av att hantera flera samtidiga vardagshändelser eller en större händelse, har ett operativt ledningssamarbete tillsammans med övriga räddningstjänster i länet inletts. Detta samarbete benämns Räddsam Västernorrland.

För att kunna leda och genomföra räddningsinsatser i samband med mycket stora och allvarliga händelser, avser MRF att vara en del i uppbygganden av Räddningsregion Nord. Räddningsregionen avses, när den är fullt utbyggd, kunna hantera sådana räddningsinsatser från Gävleborgs län i söder och hela vägen norrut i Sverige. Motsvarande räddningsinsatser inom delar av Dalarnas län avses också ingå i regionens arbete. Enligt planeringen kommer räddningstjänsterna i Västernorrlands län att utgöra ett samarbetskluster inom regionen tillsammans med räddningstjänsterna i Jämtlands län. Regionen kommer också att arbeta för en gemensam nivå när det gäller kvaliteten på det operativa ledningsarbetet inkluderande stabsarbetet.

Enligt den kommunala finansieringsprincipen ska staten finansiera nya åligganden och ambitionshöjningar för kommunerna från grunden, det vill säga kompensation ska utgå även för de kommuner som frivilligt har byggt upp förmågan. Den nya regleringen innebär ett tydligt krav som inte tidigare funnits på kommunerna när det gäller ökade krav på operativ ledning. Förslaget får därför anses innebära en statlig ambitionshöjning.

Räddningstjänstutredningen har beräknat att kostnaderna för förslagets genomförande uppgår till ca 45 miljoner kronor per år för samtliga kommuner i Sverige, det vill säga även för de som redan byggt upp förmågan. För att kompensera kommunerna för det utökade åtagandet har regeringen i budgetpropositionen för 2020 beräknat att kommunerna, i enlighet med den kommunala finansieringsprincipen, ska kompenseras genom att anslaget 2:4 Krisberedskap minskas med 45 miljoner kronor från och med 2021 och att anslaget 1.1. Kommunalekonomisk utjämning under utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommunerna ska ökas med motsvarande belopp (prop. 2019/20:1, utg. omr. 6, avsnitt 4.5.4, bet. 2019/20:FiU1, rskr. 2019/20:59).

Genomförande av Räddsam Västernorrland innebär att det från och med år 2021 kommer att finnas en gemensam operativ ledning för räddningstjänsterna i länet. De tillkommande kostnaderna för de nya operativa lagkraven kommer därför vara en del i denna länsorganisation. Det handlar framförallt om att inrätta organisationen ur personellt hänseende samt genomföra kompetensutveckling och göra erforderliga tekniska installationer. Satsningar behöver göras på att höja kompetensnivåer inom operativa lednings- och stabsfunktioner. Räddningstjänsterna i länet behöver inrätta en gemensam funktion för att driva arbetet inom Räddsam Västernorrland och hantera frågor inom Räddningsregion Nord.

2020-05-29

Direktionen hemställer att ägarkommunerna hanterar dessa nya medel så de disponeras av MRF, utan att de räknas in i beräkningen av medlemsramen till förbundet, och att redovisning av användningen tillåts göras ur ett Räddsam Västernorrland-perspektiv.

Åke Nylén
Direktionens ordförande

Per Silverliden
Förbundschef